Florian Illies

Duitse literatuur #3

Boeken - 30 september 2017 - Auteur: Britta Böhler

De naam Florian Illies heb ik voor het eerst gehoord toen hij zeventien jaar geleden zijn satirische roman 'Generation Golf' publiceerde. Dit boek over de onverschilligheid en consumptiedrift van Illies en zijn vrienden is niet alleen grappig en vlot geschreven, het was ook herkenbaar. Illies weet het levensgevoel van een generatie te verwoorden die in het Duitsland van de jaren tachtig volwassen werd. Jaren waarin Kohl tot kanselier werd gekozen, geld verdienen belangrijk was en koffie met melk ineens ‘cappuccino’ ging heten.

Het boek werd een bestseller in Duitsland en de ‘generatie Golf’ bleef Illies ook in zijn volgende boeken bezighouden: in 2001 verscheen 'Anleitung zum Unschuldigsein' en twee jaar later 'Generation Golf zwei', gevolgd door de autobiografische roman 'Ortsgespräch' (2006) over Illies’ jeugd.

Illies leek te zijn waar hij wilde zijn. Zijn boeken waren succesvol en hij werkte op de cultuurredactie van toonaangevende Duitse kranten als de Frankfurter Allgemeine Zeitung en Die Zeit. Samen met zijn vrouw richtte hij een eigen blad op: Monopol, een tijdschrift voor kunst, literatuur en lifestyle.

Maar na de publicatie van zijn autobiografie werd het plotseling stil. Hij verliet de journalistiek en begon te werken voor het veilinghuis Villa Grisebach in Berlijn. Kennelijk wilde hij zich niet laten vastleggen op de rol van verslaglegger en exponent van de 'generatie Golf’. Of zoals hij in 'Generation Golf zwei' schreef: “Ik zou me kunnen voorstellen ooit iets heel anders te doen.”

- Generation Golf. Eine Inspektion. Fischer Verlag, Frankfurt 2000
- Anleitung zum Unschuldigsein. Das Übungsbuch für ein schlechtes Gewissen. Argon, Berlin 2001
- Generation Golf zwei. Blessing, München 2003
- Ortsgespräch. Blessing, München 2006
- 1913: Der Sommer des Jahrhunderts. Fischer Verlag, Frankfurt 2012
Nieuwe Nederlandse uitgave: 1913 – Het laatste gouden jaar van de twintigste eeuw (vertaald door Jan Bert Kanon), Atlas Contact, maart 2017

Illies wilde zich kennelijk opnieuw definiëren. En dat deed hij ook. Want na een pauze van zes jaar verscheen in 2012 zijn boek '1913 – Der Sommer des Jahrhunderts'. Anders dan zijn eerdere boeken staat hier niet meer de eigen generatie maar het jaar 1913 centraal. Illies, zelf kunsthistoricus, gebruikt dagboeken, brieven en ander historisch materiaal om in korte verhalen, anekdotes en citaten een wervelend panorama van de Europese cultuur aan de vooravond van de Eerste Wereldoorlog te schetsen.

In twaalf hoofdstukken – elk hoofdstuk bestrijkt een maand van het jaar - neemt Illies de lezer mee naar de culturele hoofdsteden Berlijn, Parijs, Wenen, München en New York, waarbij alle grootheden van kunst en cultuur de revue passeren: de schilders Franz Marc en Egon Schiele, bijvoorbeeld, en de schrijvers Berthold Brecht en Thomas Mann. Maar ook Kafka, Freud, Einstein en Proust krijgen een plek in de reeks van kleine en grote gebeurtenissen. Aangevuld worden de persoonlijke verhalen van denkers, schrijvers en wetenschappers met nieuwsberichten en historische feiten.

Het resultaat is geen saai geschiedenisboek maar een levendig caleidoscoop van het laatste jaar van de ‘oude’ wereldorde. Kortom, ' 1913 - Der Sommer des Jahrhunderts' is een adembenemend mooi boek. De eerste Nederlandse vertaling verscheen al in 2013, maar in maart van dit jaar werd het boek opnieuw uitgegeven. Dus als u het vier jaar geleden heeft gemist, dan is nu uw kans. U zult er zeker geen spijt van hebben. En wat Florian Illies betreft: ik hoop dat hij ons in de toekomst nog vaak zal verrassen.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/22746/florian-illies